

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

DBS/DBS_W5/712/5/3/2015

Warszawa, 22 11 – 2015 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 158 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 128 ze zm., dalej: Prawo bankowe) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm., dalej: kpa.), w związku z art. 11 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 614 ze zm.), Komisja Nadzoru Finansowego:

1. Z dniem 21 listopada 2015 r. zawiesza działalność Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie (dalej również: SBRzR w Wołominie, Bank), wpisanego do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 51692 w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.
2. Zobowiązuje zarząd komisaryczny, ustanowiony w SBRzR w Wołominie na mocy decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 sierpnia 2015 r. (sygn. DBS/DBS_W5/712/3/11/2015) do:
 - 1) podania niniejszej decyzji do publicznej wiadomości w siedzibie Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie, na stronie internetowej Banku oraz we wszystkich placówkach SBRzR w Wołominie,
 - 2) sporządzenia na datę zawieszenia działalności sprawozdania finansowego Banku oraz poddania tego sprawozdania badaniu przez biegłego rewidenta,
 - 3) przyjmowania spłat z tytułu udzielonych do dnia zawieszenia działalności pożyczek i kredytów,
 - 4) przekazywania ubezpieczycielowi środków uzyskanych z tytułu spłat ubezpieczenia kredytów udzielonych klientom Banku.
3. W okresie zawieszenia działalności, stosownie do przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1866 ze zm. – dalej ustawa o BFG), Zarząd Komisaryczny Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie:

- 1) przekazuje niezwłocznie, zgodnie z art. 26a ust. 1 ustawy o BFG, Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu środki funduszu ochrony środków gwarantowanych,
 - 2) sporządza listę deponentów Banku, zgodnie z art. 26g ust. 1 pkt 1) ustawy o BFG, w związku z art. 2 pkt 1) ustawy o BFG,
 - 3) przekazuje Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu sporządzoną listę deponentów Banku w terminie 3 dni roboczych od dnia spełnienia warunku gwarancji w rozumieniu art. 2 pkt 4 lit a) ustawy o BFG, zgodnie z art. 26i ust. 1 ustawy o BFG,
 - 4) realizuje inne obowiązki wynikające z ustawy o BFG, w zakresie obowiązkowego systemu gwarantowania banków.
4. W okresie zawieszenia działalności, stosownie do art. 159 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, Spółdzielczy Bank Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie:
- 1) nie reguluje swoich zobowiązań, za wyjątkiem zobowiązań związanych z ponoszeniem uzasadnionych kosztów bieżącej działalności,
 - 2) nie prowadzi działalności bankowej poza windykacją należności oraz wykonaniem poleceń przelewu na rachunki organów podatkowych z tytułu należności, o których mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych,
 - 3) nie wypłaca środków pochodzących z nadwyżki bilansowej ani oprocentowania wkładów.
5. W okresie zawieszenia w stosunku do Banku nie może zostać wszczęte postępowanie egzekucyjne, a wszczęte wcześniej ulega zawieszeniu. Zawieszeniu ulega również egzekucja z rachunków bankowych prowadzonych przez Bank.
6. Niniejsza decyzja zostanie poddana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

UZASADNIENIE

I. Stan prawny

1. Ustawa Prawo bankowe

Zgodnie z artykułem 158 ustawy Prawo bankowe:

1. *Jeżeli według bilansu sporządzonego na koniec okresu sprawozdawczego aktywa banku nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań, zarząd banku, zarząd komisaryczny lub likwidator powiadamiają o tym niezwłocznie Komisję Nadzoru Finansowego, która podejmuje decyzję o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej, oraz jednocześnie podejmuje decyzję o jego przejęciu przez inny bank, za zgodą banku przejmującego, albo występuje do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. O podjętych decyzjach Komisja Nadzoru Finansowego zawiadamia Bankowy Fundusz Gwarancyjny.*
2. *Jeżeli z powodów związanych bezpośrednio z sytuacją finansową banku nie reguluje*

on swoich zobowiązań w zakresie wypłaty środków, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, wobec deponentów w rozumieniu art. 2 pkt 1 tej ustawy, Komisja Nadzoru Finansowego, w terminie 5 dni roboczych od dnia stwierdzenia tej okoliczności, podejmuje decyzję o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej, oraz jednocześnie podejmuje decyzję o jego przejęciu przez inny bank, za zgodą banku przejmującego, albo występuje do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. O podjętych decyzjach Komisja Nadzoru Finansowego zawiadamia Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

3. W przypadku banku spółdzielczego powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może być złożone także przez zarząd banku zrzeszającego, który podpisał umowę zrzeszeniową z danym bankiem spółdzielczym.
4. Decyzję o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego oraz przejęciu banku albo wystąpieniu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości Komisja Nadzoru Finansowego może podjąć także z własnej inicjatywy, jeżeli nie nastąpi powiadomienie, o którym mowa w ust. 1.
5. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, są podawane do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.
6. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, nie podlegają zaskarżeniu.
7. Komisja Nadzoru Finansowego zgodnie z art. 146 ust. 3 ustala wysokość wynagrodzenia, które przysługuje zarządowi komisarycznemu. Do kosztów działalności zarządu komisarycznego przepis art. 146 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Ustawa o BFG

Zgodnie z art. 2 ustawy o Bankowym funduszu Gwarancyjnym:

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) deponent - osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, o ile posiada ona zdolność prawną, oraz podmioty, o których mowa w art. 49 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1376, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą - Prawo bankowe", będące stroną umowy imiennego rachunku bankowego lub posiadające wynikającą z czynności bankowych wierzytelność do banku objętego obowiązkowym systemem gwarantowania, oraz osoby, o których mowa w art. 55 ust. 1 oraz art. 56 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, z zastrzeżeniem art. 26q, o ile ich wierzytelność do banku stała się wymagalna przed dniem spełnienia warunku gwarancji, z wyłączeniem:
 - a. Skarbu Państwa,
 - b. banków krajowych, banków zagranicznych oraz instytucji kredytowych w rozumieniu ustawy - Prawo bankowe,
 - c. spółek prowadzących giełdę, rynek pozagiełdowy lub alternatywny system obrotu, firm inwestycyjnych, zagranicznych firm inwestycyjnych,

- zagranicznych osób prawnych prowadzących działalność maklerską oraz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94 i 586),
- d. krajowych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń, krajowych i zagranicznych zakładów reasekuracji w rozumieniu ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 950, z późn. zm.) oraz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392 oraz z 2014 r. poz. 827),
 - e. (uchylona)
 - f. funduszy inwestycyjnych, towarzystw funduszy inwestycyjnych, funduszy zagranicznych, spółek zarządzających, oddziałów towarzystw inwestycyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 157),
 - g. otwartych funduszy emerytalnych, pracowniczych funduszy emerytalnych, powszechnych towarzystw emerytalnych, pracowniczych towarzystw emerytalnych w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 989, 1289 i 1717),
 - h. kas, Kasy Krajowej w rozumieniu ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1450),
 - i. osób posiadających w dniu spełnienia warunku gwarancji pakiet co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu lub udziału w kapitale zakładowym, a także osób, które w stosunku do nich są podmiotami dominującymi lub zależnymi w rozumieniu art. 3 pkt 16 i 17 ustawy, o której mowa w lit. c, w przypadku gdy osoby te pełniły swoje funkcje w dniu spełnienia warunku gwarancji bądź w okresie bieżącego roku obrotowego (obrachunkowego) lub poprzedzającego dzień spełnienia warunku gwarancji,
 - j. członków zarządu i rady nadzorczej banku krajowego oraz osób pełniących w tym banku funkcje dyrektorów i zastępców dyrektorów w centrali banku, jak również dyrektorów i zastępców dyrektorów oddziałów tego banku, w przypadku gdy osoby te pełniły swoje funkcje w dniu spełnienia warunku gwarancji bądź w okresie bieżącego roku obrotowego (obrachunkowego) lub poprzedzającego dzień spełnienia warunku gwarancji,
 - k. dyrektorów oraz zastępców dyrektora oddziału banku zagranicznego lub oddziału instytucji kredytowej, w przypadku którego nastąpiło spełnienie warunku gwarancji, jeżeli osoby te pełniły swoje funkcje w dniu spełnienia warunku gwarancji bądź w okresie bieżącego roku obrotowego (obrachunkowego) lub poprzedzającego dzień spełnienia warunku gwarancji;
- 2) środki gwarantowane - środki pieniężne zgromadzone w banku przez deponenta na rachunkach imiennych oraz jego należności wynikające z innych czynności bankowych,

w walucie polskiej lub walutach obcych, według stanu na dzień spełnienia warunku gwarancji, potwierdzone dokumentami imiennymi wystawionymi przez ten bank lub imiennymi świadectwami depozytowymi, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, powiększone o naliczone odsetki do dnia spełnienia warunku gwarancji, a także kwoty, o których mowa w art. 55 ust. 1 i art. 56 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, z zastrzeżeniem art. 26q, o ile stały się wymagalne przed dniem spełnienia warunku gwarancji - do wysokości określonej ustawą, z wyłączeniem papierów wartościowych innych niż opiewające wyłącznie na wierzytelności pieniężne, a także listów zastawnych, o których mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, z późn. zm.), oraz środków, o których mowa w art. 26s ust. 2.

3. Rozporządzenia Ministra Finansów

1. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie *szczególnych zasad rachunkowości banków* (Dz.U z 2013 r. poz. 329)
2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 października 2009 r. w sprawie *przekazywania Narodowemu Bankowi Polskiemu danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej* (Dz.U z 2009 r. Nr. 184, poz. 1437)

4. Inne

Uchwała Nr 78/2009 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 29 października 2009 r. w sprawie *trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki Narodowemu Bankowi Polskiemu danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej* (Dz.Urz. NBP z 2009 Nr 18,poz. 20).

II. Stan faktyczny

W związku ze stwierdzoną na datę inspekcji, tj. 30.06.2015 r. stratą, na podstawie 142 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, Spółdzielczy Bank Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie został zobowiązany do opracowania i przekazania do KNF programu postępowania naprawczego. Z uwagi na to, iż przedstawione przez Bank opracowania nie spełniały wymogów programu postępowania naprawczego, Komisja Nadzoru Finansowego uznała, że działania podejmowane przez Zarząd Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie nie prowadzą do opracowania programu postępowania naprawczego i nie gwarantują szybkiej i efektywnej poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz poprawy zarządzania ryzykiem w Banku. W związku z tym Komisja Nadzoru Finansowego na podstawie art. 145 ust. 1 ustawy Prawo bankowe zdecydowała dnia 10 sierpnia 2015 r. o ustanowieniu zarządu komisarycznego w Spółdzielczym Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie w następującym składzie:

- p. Paweł Pawłowski – przewodniczący zarządu komisarycznego,
- p. Zbigniew Górniak – członek zarządu komisarycznego,
- p. Piotr Żytkowiak – członek zarządu komisarycznego.

Na mocy wskazanej decyzji, Zarząd komisaryczny SBRZR w Wołominie został zobowiązany

do sporządzenia sprawozdania finansowego Banku na datę ustanowienia zarządu komisarycznego, tj. 10.08.2015 r. i poddaniu tego sprawozdania badaniu przez biegłego rewidenta.

W październiku 2015 r. Zarząd komisaryczny wybrał biegłego rewidenta (KPMG Audit Sp. z o.o.). Na podstawie przeprowadzonego badania sprawozdania finansowego SBRzR w Wołominie w dniu 9 listopada 2015 r. biegły wydał opinię z zastrzeżeniami. W uzasadnieniu do opinii z zastrzeżeniami biegły wskazuje, że „w bilansie na dzień 10 sierpnia 2015 r. Bank wykazał odpisy na należności od sektora niefinansowego w wysokości 1.436.253,1 tys. zł. W tej sumie Bank ujął kwotę 286.790,8 tys. złotych odpisów aktualizujących dla portfela kredytów, dla których Bank nie dysponował wiarygodnymi operatami szacunkowymi zabezpieczeń. W związku z tym nie byliśmy w stanie określić, czy konieczne byłyby jakiekolwiek korekty z tego tytułu do kwot wykazanych w historycznej informacji finansowej”. Niemniej, zdaniem biegłego, za wyjątkiem ewentualnych skutków kwestii przedstawionych w uzasadnieniu do opinii z zastrzeżeniami, historyczna informacja finansowa Banku na dzień 10.08.2015 r. została sporządzona we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z podstawą ich sporządzania. Opinia Niezależnego Biegłego Rewidenta z badania Historycznej Informacji Finansowej sporządzonej na dzień 10 sierpnia 2015 r. została przekazana do UKNF pismem z dnia 12.11.2015 r.

Podczas badania stwierdzono, że bilans Banku na dzień 10.08.2015 r. wykazuje ujemne kapitały własne. Biegły stwierdził „występowanie znaczącej niepewności, co do zdolności kontynuacji przez Bank działalności w niezmienionym istotnie zakresie, w dającej się przewidzieć przyszłości”.

Ponadto, pismem z dnia 12.11.2015 r. Zarząd komisaryczny przekazał informację, w której stwierdził, że aktywa Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań.

W związku z powyższym, pismem z dnia 12.11.2015 r. (znak: DBS/DBS_W5/712/5/1/2015) Komisja Nadzoru Finansowego zawiadomiła Spółdzielczy Bank Rzemiosła i Rolnictwa o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie zawieszenia działalności Banku.

Pismem z dnia 13.11.2015 r. zarząd komisaryczny Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie przekazał sprawozdanie WEBIS według stanu na 31.10.2015 r., które uwzględnia dane po dokonanych przez niezależnego biegłego rewidenta audycie zabezpieczeń i klasyfikacji kredytów. Sprawozdanie finansowe wskazuje, że SBRzR w Wołominie dysponował kapitałami bilansowymi w kwocie 361.228 tys. zł (pozycja II: Kapitały (fundusze), zobowiązania podporządkowane oraz rezerwa na ryzyko i wydatki niezwiązane z podstawową działalnością banku sprawozdającego), wykazując jednocześnie stratę w kwocie 1.627.021 tys. zł (pozycja: K1: Wynik [zysk/strata] roku bieżącego).

Tabela. Podstawowe dane ekonomiczno-finansowe SBRzR w Wołominie wg sprawozdawczości

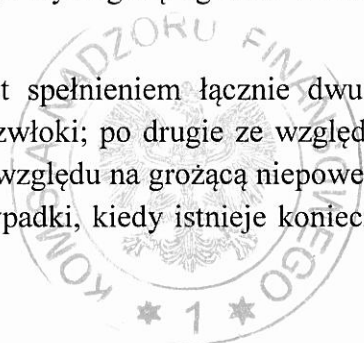
Dane i wskaźniki	2015-10-31
Suma bilansowa	1 726 291 800

Aktywa przychodowe	1 645 380 952
Kredyty i inne należności	1 603 779 694
Zobowiązania ogółem	3 002 242 072
Depozyty razem	2 152 620 396
depozyty osób prywatnych	2 059 398 651
Wynik brutto	-1 618 040 626
Wynik netto	-1 627 020 638
Portfel kredytowy / aktywa	82,57
Portfel kredytowy z utratą wart / portfel kredytowy (bil brutto)	70,34
Portfel B z utratą wartości / portfel B (bil brutto)	66,26436
Portfel B / aktywa	92,90
C / I (koszty / dochody)	126,66
Koszty działania banku / wynik z działalności bankowej	98,24
Luka płynności krótkoterminowej	-941 598 730
Współczynnik płynności krótkoterminowej	0,06
Współczynnik pokrycia aktywów niepił i o ogr płynn fund wł i śr obc stab	0,19
Współczynnik pokrycia aktywów niepiłnych funduszami własnymi	-11,94
Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach, z uwzględnieniem korekt wynikających z metodologii wyznaczania nadzorczych miar płynności	0,03
Kapitały	- 1 275 950 272

Z przekazanych przez SBRzR w Wołominie na mocy Uchwały Nr 78/2009 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 29 października 2009 r. w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki Narodowemu Bankowi Polskiemu danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej (Dz.Urz. NBP z 2009 Nr 18,poz. 20) informacji sprawozdawczych wynika, że **zachodzi przesłanka określona w art. 158 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, tj. na koniec okresu sprawozdawczego aktywa banku nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań.** Według stanu na 31.10.2015 r. wartość bilansowa aktywów wynosiła 1.726.292 tys. zł, natomiast wartość zobowiązań 3.002.242 tys. zł. Różnica wyniosła (-) 1.275.950 tys. zł.

W prowadzonym postępowaniu Komisja odstąpiła od zasady wskazanej w art. 10 § 1 kpa w związku prowadzeniem postępowania administracyjnego na podstawie art. 158 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, zamieszczając wymaganą zgodnie z art. 10 § 3 kpa adnotację w aktach sprawy.

Odstąpienie warunkowane jest spełnieniem łącznie dwu przesłanek: po pierwsze – gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki; po drugie ze względu na niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną. Chodzi zatem o takie obiektywne przypadki, kiedy istnieje konieczność natychmiastowego wydania

decyzji. Stan „*niecierpiący zwłoki*” może pojawić się już w chwili wszczęcia postępowania, jak również może ujawnić się w jego toku. Należy podkreślić, że chodzi tu o stan realnie istniejący, a nie o prawdopodobieństwo jego wystąpienia (J. Borkowski (w:) Kodeks..., red. J. Borkowski, s. 76). „*Niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego*” może wynikać z różnych sytuacji faktycznych, przy czym powyższe okoliczności muszą być w odpowiedni sposób stwierdzone. Jeśli chodzi o „niepowetowaną szkodę materialną”, to ocena tego rodzaju musi zostać oparta na obiektywnych kryteriach. Pojęcie to obejmuje zarówno szkodę dla interesu społecznego, interesu strony, jak i interesu osób trzecich (S. Rozmaryn, O zasadach ogólnych..., s. 898). „*Niepowetowana szkoda materialna może powstać w odniesieniu do takich dóbr materialnych, których nie będzie można później przywrócić do stanu pierwotnego, ani w inny sposób uzyskać pełnowartościowego ekwiwalentu. Przykładowo może tu chodzić o szkody wyrządzone przedmiotom o wartości artystycznej, zabytkowej itp.*” (W. Dawidowicz, Ogólne postępowanie..., s. 116).

Mając na uwadze opisany powyższej tryb postępowania, KNF w obliczu podjęcia decyzji administracyjnej na podstawie art. 158 ust. 1 Prawa bankowego odstąpiła od zastosowania trybu prowadzenia postępowania przewidzianego w art. 10 § 1 k.p.a., z uwagi na:

- groźbę niepowetowanej szkody materialnej;
- określony ustawowo obowiązek wydania decyzji o zawieszeniu działalności Banku, po uzyskaniu przez KNF informacji, według której aktywa banku nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań.

Stosownie do art. 10 § 2 k.p.a. w przypadku, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu m.in. na groźącą niepowetowaną szkodę materialną, Komisja może odstąpić od zasady zapewnienia stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz od umożliwienia im wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji. Mając na uwadze powyższe, Komisja Nadzoru Finansowego odstąpiła od zapewnienia stronie czynnego udziału w postępowaniu oraz od umożliwienia wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań ze względu na groźącą uczestnikom rynku banków spółdzielczych niepowetowaną szkodę materialną, jaka może powstać w następstwie kontynuacji działalności Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa, którego aktywa nie wystarczają na pokrycie jego zobowiązań. Kontynuowanie działalności takiego Banku (polegającej m. in. na gromadzeniu depozytów) może prowadzić do sytuacji, w której nie będzie on regulował swoich zobowiązań w zakresie wypłaty środków, o których mowa w art. 2 pkt 2) ustawy o BFG, wobec deponentów w rozumieniu art. 2 pkt 1 tej ustawy, stwarza zagrożenie niepowetowanej szkody materialnej zarówno dla deponentów banku jak i w niektórych przypadkach – z uwagi na wartość zdeponowanych w Banku środków – całego sektora banków spółdzielczych, co bezpośrednio związane jest również z ryzykiem reputacji. Stan braku możliwości wypłaty przez Bank depozytów może spowodować trudne do oszacowania skutki społeczne i niewątpliwie spowoduje niepowetowaną szkodę materialną deponentów.

W przedmiotowej sytuacji obowiązek odstąpienia KNF od zasady wskazanej w art. 10 § 1 k.p.a. wynika z art. 158 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, zgodnie z którym „*jeżeli według bilansu sporządzonego na koniec okresu sprawozdawczego aktywa banku nie wystarczają na*

zaspokojenie jego zobowiązań, zarząd banku, zarząd komisaryczny lub likwidator powiadamiają o tym niezwłocznie Komisję Nadzoru Finansowego, która podejmuje decyzję o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej, oraz jednocześnie podejmuje decyzję o jego przejęciu przez inny bank, za zgodą banku przejmującego, albo występuje do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. O podjętych decyzjach Komisja Nadzoru Finansowego zawiadamia Bankowy Fundusz Gwarancyjny.”. Sytuacja ta stwarza okoliczność, w której Komisja nie ma możliwości, z uwagi na przepisy ustawy Prawo bankowe, zachowania terminów i warunków określonych w art. 10 § 1 kpa. Niewątpliwie w ustawie Prawo bankowe jest to sytuacja wyjątkowa, przewidziana przez Ustawodawcę w odniesieniu do szczególnego przypadku określonego w art. 158 ust. 1 tej ustawy w związku z identyfikacją groźby niepowetowanej szkody materialnej zarówno w odniesieniu do deponentów Banku objętego postępowaniem dotyczącym zawieszenia jego działalności, jak i pozostałych instytucji z sektora bankowości spółdzielczej. Działanie KNF podyktowane jest koniecznością jak najszybszego zaspokojenia roszczeń deponentów banków, tak aby możliwe było bezzwłoczne i jak najmniej odczuwalne dla deponentów wypełnienie wskazanego na stronie 2 niniejszej decyzji warunku gwarancji. Takie postępowanie Komisji umożliwia niezwłoczne uruchomienie procedury wypłaty środków gwarantowanych przez BFG, określone w ustawie. Niezależnie i pomimo, iż taki sposób działania KNF przewidziała sama ustawa Prawo bankowe, nie zwalnia to jednak Komisji z obowiązku powołania okoliczności wskazujących na fakt, iż w danym przypadku doszło do sytuacji niecierpiącej zwłoki oraz że brak odstąpienie od zasady określonej w art. 10 § 1 kpa grozi niepowetowaną szkodą materialną.

Według stanu na 31.10.2015 r. Spółdzielczy Bank Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie prowadził 109.341 rachunków bankowych. Środki klientów Banku kształtowały się w kwocie 2.121.236 tys. zł, w tym środki objęte gwarancjami BFG wyniosły 2.048.440 tys. zł.

Podkreślenia wymaga, iż w przedmiotowym, przypadku groźba niepowetowanej szkody materialnej występuje nie tylko w odniesieniu do deponentów SBRzR w Wołominie, ale również w odniesieniu do depozytów innych banków spółdzielczych i ich klientów. Należy zauważyć, że wraz z wydłużeniem okresu nierealizowania zobowiązań Spółdzielczy Bank Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie, wzrasta ryzyko wystąpienia wzmożonych wypłat środków pieniężnych w innych bankach spółdzielczych (szczególnie należących do Zrzeszenia BPS), czyli wystąpienia znanego na rynku instytucji finansowych efektu zarażania. Zjawisko takie niewątpliwie zaburzy sytuację finansową mniejszych banków, które dotychczas nie doświadczyły tego problemu, a w konsekwencji także sytuację całego sektora banków spółdzielczych powodując, że utracona zostanie bieżąca płynność. Szkada wynikająca z takiego faktu, z uwagi na jej rozmiar, jest trudna do oszacowania.

W sytuacji gdy warunkiem uruchomienia wypłaty depozytów przez BFG jest podjęcie decyzji KNF o zawieszeniu działalności Banku, decyzja taka powinna zostać podjęta jak najszybciej, ponieważ jej wydanie przyspieszy realizację wypłaty środków gwarantowanych przez BFG oraz spowoduje skrócenie okresu, w którym klienci Banku pozostaną bez dostępu do swoich środków zdeponowanych w Banku. W takiej sytuacji również wskazane ryzyko zarażenia

pozostałych banków spółdzielczych oraz skala niepowetowanych szkód materialnych będą znacznie mniejsze.

III. Wnioski

W wyniku analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Komisja uznała, że zaszła przesłanka wskazana w art. 158 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, tj. *Jeżeli według bilansu sporządzonego na koniec okresu sprawozdawczego aktywa banku nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań, zarząd banku, zarząd komisaryczny lub likwidator powiadamiają o tym niezwłocznie Komisję Nadzoru Finansowego, która podejmuje decyzję o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego, o ile nie został on ustanowiony wcześniej, oraz jednocześnie podejmuje decyzję o jego przejęciu przez inny bank, za zgodą banku przejmującego, albo występuje do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. O podjętych decyzjach Komisja Nadzoru Finansowego zawiadamia Bankowy Fundusz Gwarancyjny, co obliguje KNF do wydania rozstrzygnięcia jak w sentencji.*

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia niniejszą decyzję należy uznać za całkowicie zasadną.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 158 ust. 6 ustawy Prawo bankowe niniejsza decyzja nie podlega zaskarżeniu.

W imieniu

Komisji Nadzoru Finansowego

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Andrzej Jakubiak

Otrzymują:

1. Zarząd komisaryczny Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie
2. a/a (3x)